

16. **Molibden** je plavosiv, leskeč in kerhek, in se nahaja z žveplom združen po Českem, Ogerskem in na Nemškem.

17. **Krom** je siv in kerhek, in je rad v železni rudi na Štajerskem, v Škociji in Ameriki.

18. **Uran** je siv, in se lepo po malem dobiva v kaki kislini na Saksionskem in Angleskem.

19. **Titan** je tamno siv, in se le po malem nahaja v apnenku na Koroškem, Štajerskem, Českem in na Nemškem.

20. **Vanad** rudečkast, in se dobiva v nekterih rudah v Sibiriji in Ameriki.

Iz številjenja. Janez in Tonče sta tergala jabelka, in Janez reče Tončetu: „Daj mi dva tvojih jabelk, in potem jih bom imel še enkrat toliko, kakor ti.“ „Naka“, pravi Tonče, „daj mi raji ti tri od tvojih jabelk, da jih bom imel potem trikrat toliko, kakor ti.“ — Koliko jabelk je imel vsaki?

Narava in človek

v svoji pravi složnosti.

Spisal Živkov.

(Dalje.)

Da pa žerjav kaže in daje zgled lastne pokornosti, je biku sam rad podložen in ga očivestno časti. Pohaja ga v hlevu in stoji mirno po koncu kraj njega. Na dvorišču gre dve stopinji za njim ko strežnik; zapleše tudi včasih okoli njega, in se mu tako čelarno priklanja, da gledavce smeh sili. In tako časti vsakega mlajšega bika, kateri pride na mesto prodanega staršega. Zdi se mu tedaj, da je to njegova dolžnost, da je takemu velikanu pokoren, ko sam tirja, da je druga žival njemu pokorna. Tako se obnaša več let, dokler ga pitaven vol, ktereга hoče miriti, ne prebode.

Vse to kaže, da žerjav ne ljubi samo pri sebi reda, temuč da je temu prepametnemu tiču prirojen nek nagon, neka močna ljubezen do občnega reda, ktera ga silno priganja tudi pri drugi živali za složnost poskerbeti, naj veljá, kar hoče. To pa je bolj po pameti, ko po sebičnem nagonu, in se ne nameri pri nobeni drugi živali.

Vse dozdaj povedano poterjuje skušnja in spričuje učenost.*) — Sedaj pa pojdemo za stopinjo više, da še več zvemo, naj se ravno neverjetno zdi tistim, kateri hočeje vse došlatati; barem ni nasprotno in nespodobno dosedanji posvetni skušenosti.

*) Natanše svedočstva se berejo v F. G. Danmerovem časopisu l. 1861. in v stoterih tam imenovanih knjigah.

18.

Naj prvo pogledjmo na ljubeznjivo mično zavezo sv. Frančiška s tiči, kakor nam jo razlagajo njegovi življenjepisci.

Ko gre prvokrat na alvernsko goro, ga okrožuje truma tičev, kateri se mu na glavo, rame, persa in roke vsedajo, in razodevajo svoje veselje nad njegovim prihodom s kriljenjem in pikanjem. To mu storijo drugokrat, ko se tje prišlemu božje rane vtisnejo; posebno vdan mu je en sokol. Kedar prihaja ponoči ura, o kateri Frančišek vstaja k molitvi, mu sokol že rožljá in rožljá pred durmi. Ko pa svetnik bolj onemaga, ga pustí dalje spati, in ga raho budí še le proti solnčnem vzhodu. Od podobne nježnosti smo že predi čuli.

Ko je Frančišek v Sieni obetežal, mu podari nek žlahtnik živega, ravno vlovljenega bažana. Ta se mu tako priserčno pridruži, da noče več oditi. Spuščajo ga v goricah, pa jaderno priletí spet k Francu. Podarijo ga pozneje nekemu znancu, ki je bolenika pogosto pohajal — ali pri temu ne pozoblje več zernica; ta ga prinese nazaj, in ko svetnika zagleda, se razveseli in zopet rad zoblje.

Nekdaj čuje sv. Frančišek slavca v vertu peti, in velí sobratu Leonu, naj tudi Bogú prepeva, ko se pa sobrat s slabim glasom izgovarja, prepeva sam do večera, dokler opešan ne poreče, da ga je tiček prekosal. Potem reče ptici, da naj mu zletí na dlan, pohvali njeno lepo petje, jo nakermi in odpustí, pa ne odide, dokler ji ne zapové. Kaj podobnega se bere od sv. Roze limajske.

Na riečkem jezeru mu podari ribič živo vodno ptico. Derži jo nekaj časa v roki, in jo potem spustí — ali ptica ne odleti. Na to moli dolgo zavzet, jej velí odleteti, in jo blagoslovlja. Očitno vesela splava ptica v višavo.*)

Naj bolj čudovitna pa je tista znana pridiga, katero je ptičem govoril v svoji priprosti visokosti. Ko namreč enkrat dosti tičev po tleh in germovji zbranih zagleda, reče pajdašema postati, ker ima tim bratecom nekaj povedati. Nato gre prek trate med nje, in nobeden ne pobegne. „Moji brateci tički!“ tako začne, „lepo zahvaljajte svojega stvarnika, ker vas je tako veselo in krasno obdaroval, da lahko nad zemljo v zračje

*) Tù mu tudi dajo ravno vlovljeno veliko ribo, katero nekaj časa derži in zopet spustí v vodo, ali riba ne zgine z mesta, temuó plava pred njim, kakor bi ga ne mogla ali ne hotla zapustiti; blagoslovljena še le gre v vodo. *Pis.*

na višave splavate, kar nobena druga stvar ne more; vam je dal ročno truplice in perotic dvoje; vas je podučil si staviti gnezdica prezala po vam odmenjenih gorah, livadah in drevesnih veršičih. O predober je Bog do vas!⁴

Novice.

Z ukazom slavnega c. k. državnega ministerstva 29. maja t. l. s št. 4137 oklicuje se razstava učilnih reči za mednarodno pariško razstavo v prihodnjem letu. Kdor misli kaj takih reči poslati v razstavo, naj jih zaduži čes do konec mesca decembra t. l. pošlje slavnemu c. k. državnemu ministerstvu, in naj določi, ali hoče poslano reči po dokončani razstavi nazaj, ali jih pripusti za druge očitne namene.

— 7. preteč. m. je umerl slavno znani nemški pedagog Friderik Adolf Disterweg. Ž njim je zgubilo nemško šolstvo in učiteljstvo svojega prvega učenjaka. Slava njegovemu spominu!

Na Dunaji snujejo pripravniško napravo (Pädagogium) na brezverni (racionalistiški) podlagi, kakor eden ondotnih listov pravi. To dela mestni odbor v velikem mestu katoliškega cesarstva, katero ima k vsemu temu devet desetih katoliškega prebivavstva! Eden odbornikov je o posvetu za to reč izlegel ta-le rek: „Veda ne pozná nobene domovine in nobene vere!“ Hoch, verli dunajski patriot! Minerva in njen čuk take modrosti nista zmožna. („Dan.“)

Iz Ljubljane. Razglas prečastit. tukajšnjega knezoškofijstva 28. preteč. mesca s št. ^{1086/265} naznanja, da bo letos 25. in 26. t. m. učiteljsko spraševanje, h kateremu naj pridejo vsi nastopni učitelji, kateri imajo še spričalo za podučitelja, pa tudi, kateri hočejo doseči pripravnost za glavne šole, in so že 20 let stari, in že naj manj tri leta služijo. Prinesejo naj s seboj od okrajnega šolskega ogledništva zapečateno priporočilno pismo, v katerem naj bo tudi njih kerstni ali rojstni list in pedagogično spričalo, ter naj se s tim pismom oglase pri slavnem vodstvu normalne glavne šole že 24., ali saj pred 8. uro zjutraj 25. t. m. v tukajšnji pisarnici normalne glavne šole. Spraševalo se bode iz nauk, ki so zapovedani v malih in glavnih šolah in iz dotičnih navodov, kako podučevati, in iz cerkvene godbe. — Učiteljem pa, ki so sicer že bili pri tem spraševanju, pa zanemarljajo omikanje sebe samega, se bode v prihodnje tudi ukazovalo, da še enkrat pridejo k temu spraševanju.

(Razpisano darilo.) Prečastitljivo ljubljansko škofijstvo 22. vel. serp. to-le razglasuje:

Korar tukajšnjega stolnega kapitela Jožef Poklukar, ki je umerl 7. sušča t. l., je v svojem pristavku v poslednji volji 26. kim. l. 1862. to-le volil, kakor besedno nasledva: „S pristavkom volim dve sto in zopet sto gold. a. v. ko darilo za delo brez prikrajšanja lastinske pravice tistima pisavcema iz med duhovstva ljubljanske škofije, ktera bota po presodbi prečastitljivega gospoda knezoškofa in